

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων

Αθηναῖοι, ὡς καὶ οἱ ἑτέρας πόλεις κατοικοῦντες, πολλὰ ἐν τῷ βίῳ ἐπιτηδεύουσι, ἵνα τὰ ἀναγκαῖα πορίζωνται: Ναυσικύδης ναύκληρος ὢν περὶ τὴν τοῦ σώματος τροφήν ἑαυτῷ καὶ τοῖς οἰκείοις ἐσπούδαζε, τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐποίουν Ξένων ὁ ἔμπορος καὶ Ξενοκλῆς ὁ κάπηλος. Πολύζηλος ἀπὸ ἀλφιτοποιίας ἑαυτὸν καὶ οἰκέτας ἔτρεφε, ἔτι δὲ πολλάκις τῇ πόλει ἐλειτούργει. Γλαύκων ὁ Χολαργεὺς ἐγεώργει καὶ βοῦς ἔτρεφε, Δημέας δὲ ἀπὸ χλαμυδουργίας διετρέφετο, Μεγαρέων δ' οἱ πλεῖστοι ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας. Οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν τέχνην τινὰ ἐξεμάνθανον, οἷον τὴν τῶν λιθοξῶν, κεραμέων, τεκτόνων, σκυτοτόμων, καὶ πλεῖστα ἐπιτήδεια τῷ βίῳ ἐξειργάζοντο.

Ξενοφῶν, Ἀπομνημονεύματα 2.7.6 (ελεύθερη διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Α: το ὅλον

1. Σύντομη αφόρμηση. Καλούμε τους μαθητές να αναφέρουν συνήθη επαγγέλματα των κατοίκων της περιοχής τους. Εναλλακτικά, ζητούμε να παρατηρήσουν τις εικόνες του κειμένου και να διαβάσουν τις λεζάντες τους.
 2. Ανάγνωση του κειμένου από τη διδάσκουσα.
 3. Σιωπηρή ανάγνωση από τους μαθητές (2-3') και μελέτη των ερμηνευτικών σχολίων του βιβλίου.
 4. Με αφορμή και την προηγούμενη ενότητα και μετά την ανάγνωση του κειμένου, οι μαθητές μπορούν να περιγράψουν ορισμένα επαγγέλματα τα οποία υπήρχαν στην αρχαιότητα και εξακολουθούν να υπάρχουν και σήμερα. Αξιοποιούμε προφορικά τις ερωτήσεις του βιβλίου για τον έλεγχο της κατανόησης του περιεχομένου του κειμένου. Οι μαθητές απαντούν, εντοπίζοντας στο κείμενο τις σχετικές φράσεις.
- Λέμε στους μαθητές να «ανακαλύψουν» μέσα στο κείμενο το όνομα εκείνο που μαρτυρεί την επαγγελματική ιδιότητα του ατόμου που το φέρει. Μπορούμε να ζητήσουμε να σκεφτούν επίθετα της ν.ε. που συνδέονται με επαγγέλματα, π.χ. Μυλωνάς, Παπάς, Καφετζόπουλος.

5. . Πρώτη(προφορική) απόδοση του νοήματος σε γενικές γραμμές. Ελέγχουμε αν **όλοι** οι μαθητές έχουν κατανοήσει το νόημα του κειμένου .

ΜΕΡΟΣ Β : το μέρος

Τα παιδιά συμπληρώνουν τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις –φράσεις του κειμένου που απαντούν στις ερωτήσεις των φύλλων εργασίας , **τις οποίες η διδάσκουσα διατυπώνει ταυτόχρονα με πλήρη ανάπτυξη.**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Να συμπληρώσετε τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις –φράσεις του κειμένου που απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

Ἀθηναῖοι, ὡς καὶ οἱ ἑτέρας πόλεις κατοικοῦντες, πολλὰ ἐν τῷ βίῳ ἐπιτηδεύουσι, ἵνα τὰ ἀναγκαῖα πορίζωνται.

(τίνες; ποιοι;).....,(και ποιοι άλλοι;).....
....., ἐπιτηδεύουσι πολλὰ ἐν τῷ βίῳ ,(για ποιο λόγο;)

Ναυσικύδης ναύκληρος ὦν περὶ τὴν τοῦ σώματος τροφὴν ἑαυτοῦ καὶ τοῖς οἰκεῖοις ἐσπούδαζε.

Ναυσικύδης ὦν (τι ἔκανε;).....(περὶ τίνος;).
..... (τίνι;)
(καὶ τίνας;)

τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐποίουν Ξένων ὁ ἔμπορος καὶ Ξενοκλῆς ὁ κάπηλος.

τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐποίουν(τίνες;) καὶ

Πολύζηλος ἀπὸ ἀλφιτοποιίας ἑαυτὸν καὶ οἰκέτας ἔτρεφε, ἔτι δὲ πολλάκις τῆ πόλει ἐλειτούργει.

Πολύζηλος (τι ἔκανε;)(τίνας;)..... καὶ
(ἀπὸ τίνος;) , ἔτι δὲ πολλάκις (τι ἔκανε;)
(τίνι;)

Γλαύκων ὁ Χολαργεὺς ἐγεώργει καὶ βοῦς ἔτρεφε, Δημέας δὲ ἀπὸ γλαυμοδουργίας διετρέφετο, Μεγαρέων δ' οἱ πλεῖστοι ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας.

Γλαύκων ὁ Χολαργεὺς(τι ἔκανε;) καὶ (τί;)
Δημέας δὲ(τι ἔκανε;)..... (ἀπὸ τίνος;) ,
οἱ πλεῖστοι δ'Μεγαρέων (ἀπὸ τίνος;)

Οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν τέχνην τινὰ ἐξεμάνθανον, οἷον τὴν τῶν λιθοξόων, κεραμέων, τεκτόνων, σκυτοτόμων, καὶ πλεῖστα ἐπιτήδεια τῷ βίῳ ἐξειργάζοντο.

Οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν(τι ἔκαναν;) (τι;)..... ,
οἷον τὴν , ,
..... , καὶ ἐξειργάζοντο (τί;)
τῷ βίῳ.

ΜΕΡΟΣ Γ:το ὅλον / διαχρονικότητα της γλώσσας

Δεύτερη (γραπτή) απόδοση του νοήματος του κειμένου. Με τη βοήθεια των γλωσσικών σχολίων του βιβλίου σας και των απαντήσεων που δώσατε στο φύλλο εργασίας να αποδώσετε στα ν.ε το περιεχόμενο του κειμένου.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

Ο διδάσκων πρέπει να προβάλλει συνεχώς τη στενή σχέση Αρχαίας και Νέας Ελληνικής σε όλα τα επίπεδα. Στο στάδιο της μελέτης του κειμένου μπορούμε να δώσουμε την ερώτηση που ακολουθεί :

Με βάση τις παρακάτω λέξεις που συναντήσαμε στο αρχαίο κείμενο καταγράψτε αντίστοιχες της νέας ελληνικής που ανήκουν στην ίδια οικογένεια ,παράγωγες και σύνθετες

Ποιέω- ποιω:
.....
.....

τέκτων.....
.....
.....

εξεργάζομαι.....
.....
.....

Επιμέλεια: Βαρβάρα Δρετάκη